

05.08.2009

Jakelussa mainituille

TARTUNTOJEN TORJUNTA INFLUENSSAEPIDEMIAN AIKANA PÄIVÄHOIDOSSA

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä Suomessa siirryttiin 27.7.2009 influenssaepidemian rajaamisvaiheesta lieventämisvaiheeseen. Tämä kirje on tarkoitettu ohjeeksi kunnan päivähoitoviranomaisille ja kunnan alueella sijaitseville päivähoiton yksiköille influenssaepidemian tartuntojen torjumiseksi lieventämisvaiheessa. Kirje korvaa aiemmin sosiaali- ja terveysministeriön 8.6.2009 lähettämän kirjeen (Päivähoidon järjestelyt ja influenssa A(H1N1) tartunnat, STM/222/2009).

Lieventämisvaiheen tavoitteena on ehkäistä influenssan leviämistä sekä epidemian aiheuttamia vakavia sairauksia ja komplikaatioita.

Influenssavirus aiheuttaa vaikeusasteeltaan samankaltaisen taudin kuin kausi-influenssa. Koska väestöllä ei ole suojaavia vasta-aineita tätä influenssavirusta vastaan, sairastuvia arvioidaan olevan huomattavasti enemmän kuin kausi-influenssaan sairastuvia. Tämä voi aiheuttaa häiriöitä yhteiskunnan toiminnossa mukaan lukien päivähoidossa.

Oireet ja tartuttavuus

Influenssa A(H1N1) -virus aiheuttaa samankaltaisia oireita kuin muutkin influenssavirukset. Yleisempiä oireita ovat äkillinen kuume, kurkkukipu, yskä ja nuha. Muita mahdollisia oireita ovat jäsenten särky, päänsärky, vilunväristykset ja väsymys.

Virus tarttuu muiden influenssavirusten tapaan: Yskiessä ja aivastaessa tai hengitystie-eritteillä tahrautuneiden käsien välityksellä. Sairaana ihmisen yskiessä tai aivastaessa pisarat putoavat nopeasti maahan. Tartunnan saaneet ihmiset voivat tartuttaa virusta noin vuorokauden ajan ennen oireiden ilmaantumista ja edelleen jopa 7 päivän ajan sairastumisen jälkeen. Lapset ja pitkäaikaissairaajat voivat olla taudin tartuttajia pidempäänkin. Oireinen henkilö on erityisen tartuttava muutaman ensimmäisen vuorokauden aikana.

Influenssan torjunta päivähoitossa

Lieventämisvaiheessa ei eristämisen-, jäljittämisen- tai karanteenitoimenpiteille ole enää perusteita tartunnan torjunnassa. Tästä syystä myöskään päivähoitoyksiköiden sulkeminen ei ole perusteltua tartuntalain nojalla.

Erityisen tärkeää on noudattaa käsi- ja yskimishygieneiaan liittyviä ohjeita. Päivähoitossa on huolehdittava siitä, että henkilökunnalla on edellytykset riittävän käsi- ja yskimishygieenian toteuttamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut oppaan *Infektoriskin vähentäminen päivähoitossa* (Oppaita 2005:28, www.stm.fi). Opas sisältää suosituksia toimenpiteiksi influenssan ja muiden hengitystieinfektioiden aiheuttajien ja leviämisen estämiseksi. Päivähoitosta vastaavien tulee varmistaa, että koko henkilöstö tuntee ohjeet ja toteuttaa niitä huolellisesti ja kattavasti.

Päivähoidon työntekijöiden tulee seurata hoidossa olevien lasten terveydentilaa. Mikäli influenssaan viittaavia oireita ilmenee hoitopäivän aikana, tulee hänet siirtää mahdollisuuksien mukaan erilliseen tilaan ja ottaa yhteyttä vanhempiin kotiin kuljetuksen ja muiden tarvittavien jatkotoimenpiteiden järjestämiseksi. Sairastunut lapsi on viipymättä siirrettävä päivähoitosta kotihoitoon.

Vanhemmille on heti tiedotettava influenssaepidemian leviämisestä päivähoitossa ja leviämisvaiheen toimenpiteistä. Vanhemmille on korostettava, että lapsia ei saa tuoda sairaana päivähoitoon. Lapsen tulee olla poissa päivähoitosta, kunnes hän on ollut kuumeeton ja oireeton vähintään vuorokauden.

Päivähoidon työntekijän on jätävä välittömästi pois työstä, mikäli hänelle kehittyy kuumeisen hengitystieinfektion oireita. Sairastuneen työntekijän on oltava pois työpaikalta, kunnes hän on ollut kuumeeton ja oireeton vähintään vuorokauden.

Päivähoidon järjestäjän on varauduttava järjestelyihin päivähoitosen henkilökunnan sairastapausten vuoksi, muun muassa mahdollisten sijaisten rekrytointiin ja varahoidon järjestämiseen lapsille.

Jos päivähoitosen yksiköissä ja ryhmissä ilmenee useita kuumeisia hengitystieinfektiotapauksia, on asiasta ilmoitettava paikalliselle terveyskeskukselle.

Päivähoidosen järjestäjien on paikallistasolla huolehdittava siitä, että päivähoitosen valmiussuunnitelmat epidemiasta mahdollisesti aiheutuvien ongelma- ja kriisitilanteiden varalle ovat ajantasaiset.

Lisätietoja on saatavissa Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen kotisivuilta osoitteesta: www.thl.fi sekä sosiaali- ja terveysministeriön kotisivuilta osoitteesta www.stm.fi.

Sosiaali- ja terveysministeriöstä lisätietoja antavat neuvotteleva virkamies Tarja Kahiluoto (10.8.2009 alkaen), puh. (09) 1607 3227, hallitussihteeri Hanna Kiiskinen, puh. (09) 1607 3217 sekä ylilääkäri Olli Haikala, puh. (09) 1607 3214.

Valtuutussäännökset:

Tartuntatautilaki 6 § ja 7 §

Kansanterveyslaki 14 §

Sosiaalihuoltolaki 3 § 1 momentti

Laki lasten päivähoidosta 33 § 2 momentti

Asetus lasten päivähoidosta 13 §

Kansliapäällikkö

Kari Välimäki

Hallitussihteeri

Hanna Kiiskinen

JAKELU

Kunnat
Opetusministeriö
Opetushallitus
Terveyskeskukset
Ahvenanmaan maakuntahallitus

TIEDOKSI

Sosiaali- ja terveysministeri Liisa Hyssälä
Peruspalveluministeri Paula Risikko
STM
- osastot ja erillisyyksiköt
Työ- ja elinkeinoministeriö
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Työterveyslaitos
Valvira
Kansaneläkelaitos
Sairaanhoitopiirit
Suomen Kuntaliitto
Lääninhallitusten ja alueellisten palveluyksiköiden sosiaali- ja terveysosastot

